

Uitgegeven door
Gebr. TERLAAK
Verantw. v.d. redactie
Dr. N. STREEFLAND
Redactie en Adm.
Oranjestad, 13, telf 171
Agenten:
Holl.-B. Mevr. Leeu-
wenburgh, p.a. Bloo-
menhandel "Yvonne"
Iifar: Bakk. "Braun"
Manokw.: Hr. Krahmmer

NIEUW GUINEA KOERIER

DE GROENE

onafhankelijk dagblad voor ned. nieuw guinea

3e JAARGANG NO. 125

Zaterdag 3 juni 1961

Abonnementen prijs
f 6,— per maand
f 16,— per kwartaal
Bij vooruitbetaling.

Postabonnementen
f 7,50 per maand
f 20,50 per kwartaal

Advertentie tarieven
f 0,40 per mm. Bij con-
tract (tenminste 1000
mm) f 0,36 per mm.

Familieberichten
f 0,32 per mm.

Waar blijft het bijstands- korps ?

De uittocht van "lokale Nederlanders" uit Nieuw Guinea gaat onverminderd voort en zal in de komende maanden zelfs een hoogtepunt bereiken. Hoe hoog dit hoogtepunt wordt, zal afhangen van de vraag, of nu op korte termijn die verbeteringen in de status van de "lokale" Nederlandse ambtenaar worden aangebracht die al zo lang geleden, bij monde van minister Toxopeus zelf, in Hollandia in het vooruitzicht werden gesteld.

Waar het om gaat is, dat de "lokale" Nederlandse ambtenaar ophoudt "lokaal" te zijn en dus op de zelfde voorwaarden (wat salaris en buitenslands verlof betreft) in Nieuw Guinea te werk gesteld wordt als zij, die uit Nederland en niet uit Indonesië naar Nieuw Guinea zijn gekomen.

Het gaat hier voor de betrokken groep om een kwestie van recht, die tevens een kwestie van landsbelang is, want wordt niet op korte termijn aan het recht van de lokale Nederlandse ambtenaar op gelijkheid voldaan, dan kan men er van verzekerd zijn, dat deze greep in snel tempo N.Guinea gaat verlaten. Dit zal ook het geval zijn, wanneer de instelling van het Bijstandskorps slechts een schijnbare gelijkstelling zou inhouden nl. de garantie van een eermalige gratis reis naar Nederland "als dat nodig blijkt". Het is bekend, dat velen in Nieuw Guinea zich een termijn gesteld hebben in de trant van: "voor het eind van dit jaar moet een bevredigende positie-regeling tot stand komen en zo niet, dan gaan we weg".

Het personeelsgebrek dat zich dan gedurende enige tijd zal doen gelden, wordt door velen in strijd geacht met het landsbelang. Zoals bekend heeft men in gouvernementskringen nu reeds met een gebrek aan middelbaar administratief personeel te kampen.

Ondanks deze niet zo rooskleurige situatie blijft de regering echter talmen met de instelling van het Bijstandskorps, wat dat dan ook mag inhouden; zo zeer zelfs, dat men zich in goede moede kan afvragen of hier niet doelbewust getalmid wordt. Het lijkt er op, of de regering geen prijs stelt op de aanwezigheid van de nu nog lokale Nederlandse ambtenaren in Nieuw Guinea. Is het misschien de bedoeling om deze groep geheel op eigen kosten

„Wie het eerst komt die het eerst maalt“

KPM boekt zonder aanzien des persoons

Een woordvoerder van de Koninklijke Paketvaart Mij. te Hollandia reageerde heden op het artikel in de Nieuw Guinea Koerier van donderdag jl., betreffende de door de heer Kaisiepo, vice-voorzitter van de Nieuw Guinea Raad, geuite klacht, dat enkele Raadsleden op het m.s. „Karossa“ „klas kambing“ moesten reizen.

Het principe van de K.P.M. is volkomen zakelijk, aldus deze woordvoerder. Wie het eerst komt, die het eerst maalt. De K-boten zijn op de routes langs de noordkust reeds maanden van te voren volgeboekt en iemand die vrij kort voor de afvaart nog wil boeken, loopt het risico dat er voor hem in de eerste of tweede klas geen plaats meer is. Wij kunnen niemand die reeds geboekt is dwingen om zijn plaats af te staan

Kennedy en Chroestsjof ontmoeten elkaar vandaag in Wenen

Chroestsjof reeds in Oostentijk aangekomen

De Russische premier Chroestsjof is in Wenen aangekomen, waar hij vandaag en morgen besprekingen zal voeren met president Kennedy. Bij zijn aankomst in Wenen zei Chroestsjof, dat hij hoopte op een spoedige oplossing van de wederzijdse problemen; maar hij voegde er aan toe: we weten dat niet alles ineens gedaan kan worden. Hij zei, dat hij slechts de „voornaamste problemen“ met Kennedy zou bespreken.

Chroestsjof werd verwelkomd door president Schaerf van Oostenrijk en de heer Molotof die Russisch ambassadeur in Wenen is. Molotof is lange tijd Russisch minister van buitenlandse zaken geweest. Hij werd enkele jaren geleden door de regering van Chroestsjof van die post en van zijn positie in de Russische communistische partij verwijderd omdat hij zich toen zou hebben schuldig gemaakt als tegen de communistische partij gerichte activiteiten.

Niet meer dan ongeveer duizend mensen hadden zich op het station van Wenen verzameld, om Chroestsjof te verwelkomen, maar dit wordt op rekening geschoven van het feit dat Nederland precies wist hoe laat de Russische premier zou aankomen.

President Kennedy van de Verenigde Staten heeft zijn driedaagse besprekingen met president De Gaulle van Frankrijk beëindigd en zal vandaag naar Wenen ver-

naar Nederland te laten vertrekken en dan voor een deel te vervangen door uitgezonden krachten?

Dat zou voor de overheid de kosten van één enkele reis per persoon uitsparen en zolang de lokale ambtenaren in Nieuw Guinea het reisgeld nog niet bij elkaar gespaard hebben, zouden ze toch nog enige tijd in Nieuw Guinea moeten blijven. Het is mogelijk

Een ding is echter zeker: het vertrouwen van de (hoe lang nog?) lokale Nederlanders in de Overheid, dat nooit bijzonder stevig is geweest, dreigt nu definitief verloren te gaan. Misschien stelt de regering geen prijs meer op dat vertrouwen. Zo dat wel het geval is, dan wordt het Bijstandskorps nu spoedig een feit.

aan een ander, wie die ander ook ook is, aldus de woordvoerder van de K.P.M. De verantwoordelijkheid voor het feit dat de N. G.-Raadsleden aanvankelijk derde klas moesten reizen berust volgens hem dan ook niet bij de K.P.M., maar bij degenen die de reis moesten voorbereiden.

Zoals bekend beschuldigde de heer Kaisiepo niemand in het bijzonder. Hij achtte slechts het feit, dat Nieuw Guinea Raadsleden derde klas moesten reizen als zodanig onbevredigend.

De woordvoerder legde er de nadruk op, dat het aanbeveling verdiende voor hen die zich willen verzekeren van een eerste of tweede klas plaats op de KPM schepen, om tijdig te boeken. Dat was de enige manier om onaangename verrassingen te voorkomen.

Naar wij vernemen is het op het laatste moment niet nodig gebleken voor de betreffende Nieuw Guinea Raadsleden (die persoonlijk geen enkel bezwaar tegen een derde klas plaats hadden gemaakt) om „klas kambing“ te reizen. Door ziekte van een eerste-klas passagier kwam er plaats voor de Raadsleden in de hogere klassen vrij.

trekken. Hij zei, dat hij Chroestsjof, gezien zijn besprekingen met generaal De Gaulle, met vertrouwen zou ontmoeten.

President Kennedy zei, dat het voornaamste doel bij zijn besprekingen met Chroestsjof was de Russische leider het Amerikaanse standpunt duidelijk te maken. Het is voor Amerika belangrijk om met zijn bondgenoten te spreken, aldus Kennedy, maar het is even belangrijk om te overleggen met landen waarmee het van mening verschilde.

Kennedy verklaarde dat hij en de Franse president van mening waren dat de Westelijke rechten in Berlijn niet

Groeiende communistische invloed in Indonesië

De communistische partij in Indonesië is er trots op na die van China de grootste communistische partij van Azië te zijn. Zij telt meer dan 1,5 miljoen leden, en bij de gemeenteraads- en districtsverkiezingen van 1957 werden meer dan 7 miljoen stemmen op haar uitgebracht. Zij is sindsdien krachtig gebleven, het kader is zeer ijverig, en als er in 1962 inderdaad parlementsverkiezingen zullen worden gehouden zijn haar vooruitzichten buitengewoon gunstig.

Voor de groei van de partij kunnen veel gronden worden aangevoerd. Bijvoorbeeld de algemene verslechtering van de economische situatie, en de vrijheid die de links georiënteerde president Soekarno de communisten laat. Maar misschien is nog belangrijker de handige, intelligente en doelbewuste leiding van de partij door haar secretaris-generaal Dipa Noesantara Aidit. Deze is 37 jaar oud, en behoort tot de jongste vooraanstaande leiders van het communisme in de wereld. Hij is in 1923 als zoon van een kleine beampte bij het KNIL op Sumatra geboren, trok na het uitbreken van de oorlog naar Java, bezocht in Djakarta een handels school, kwam daar in contact met links gerichte jeugdgroepen en sloot zich al spoedig bij de communistische ondergrondse aan.

Zijn carrière begon met de oprichting van de Indonesiërs tegen het Nederlandse gezag. Reeds in 1947 werd hij opgenomen in het centrale comité van de communistische partij, waar hij de leider werd van de jongere elite in de partij, die de macht op een andere wijze in handen wilde krijgen dan de elite van de oudere generatie. Aanhangers van de directe revolutionaire klassenstrijd. Aidit en de zijnen wilden daarentegen gebruik maken van de stormloed van het nationalisme, maar zagen vooreerst geen kans de partij hun mening op te leggen. Eerst nadat in 1948 de communistische opstand in Madoen door het leger was neergesla-

door geweld of door bedreiging met geweld kunnen worden veranderd. Andere belangrijke punten, die hij tijdens zijn ontmoeting met Chroestsjof zou bespreken, waren o.a. de crisis in Laos en de Geneefse besprekingen over de stopzetting van atoomproeven. Kennedy zei, dat als er op deze punten enige vooruitgang geboekt kon worden, zijn reis naar Wenen de moeite waard zou zijn.

Kennedy verklaarde dat hij tijdens zijn besprekingen met generaal De Gaulle niet in staat was geweest om Frankrijk kennisname van de Amerikaanse atoomgeheimen te beloven, hoewel deze kwestie in Amerika werd bestudeerd. De Gaulle zou hen hebben beloofd dat Frankrijk meer zou gaan bijdragen aan de hulp aan onderontwikkelde landen.

KENNEDY VOORZIET INTERNE SPANNINGEN IN HET COMMUNISTISCHE BLOK

Volgens Kennedy was het wereldgetij gunstig voor de Vrije wereld en niet voor de communisten. Hij voorspelde dat op zekere dag de verschillen tussen de communistische landen zouden ont-aarden in openlijke rivaliteit. Hij voegde er aan toe, dat de moeilijkheden achter 't ijzeren gordijn zouden kunnen komen van Albanie dat de zijde had gekozen van Communistisch China in de ideologische geschillen met Rusland.

gen, waarbij de meeste oudere partijfunctionarissen ter dood werden gebracht, kwam hun kans. Aidit reisde naar Peking en Noord-Vietnam, kwam daar tot nieuwe ideologische en politiek-strategische inzichten, en keerde in 1950 naar Djakarta terug. Zijn nieuwe ideeën zaaiden grote verdeeldheid in het centrale comité van de partij, maar Aidit wist de overhand te krijgen, en werd in 1954, nauwelijks 31 jaar oud, tot secretaris-generaal verkozen.

CHINESE INVLOED

Aidits opvattingen verraden duidelijk de invloed van Mao Tse-toeng. Evenals deze is hij door-drongen van de grote betekenis die de boerenbevolking bij de strijd om de macht kan en moet hebben en in navolging van Mao in de beginjaren van de communistische opstand in China is hij zeer gematigd jegens de grootgrondbezitters en de rijke boeren.

Bij de traditionele vijand van het communisme, de bourgeoisie, onderscheidt Aidit twee groeperingen, de kapitalisten die de belangen van het buitenlandse grootkapitaal dienen, en de nationale bourgeoisie, welke belangen tegen die van de „imperialisten en buitenlandse grootkapitalisten“ ingaan. Deze nationale bourgeoisie heeft weliswaar de neiging „haar haak naar de wind te hangen“, en verraad te plegen doch kan niettemin diensten aan de revolutie bewijzen, en zelfs onder bepaalde voorwaarden in een „nationaal front“ worden opgenomen.

Uit deze opvattingen volgt, dat de politiek van de partij er allereerst op moet zijn gericht het nationalisme te versterken. Aidit laat er echter geen twijfel aan bestaan dat de samenwerking met rijke boeren en burgers van tijdelijke aard kan zijn, en dat ten slotte een „dictatuur van het proletariaat“ moet worden gevestigd. Karakteristiek is dat Aidit de schijn wil wekken een speciaal Indonesisch communisme voor te staan, en wil ver-

(Vervolg op pag. 4)

Enige leden van de NG-Raad betwijfelen of een nieuw Gouvernementshotel te Hollandia noodzakelijk is

Naast hotels ook eenvoudige logeergebouwen nodig geacht

Wij zetten vandaag de publikatie van de voornaamste punten uit de „Algemene beschouwingen” van de Nieuw Guinea Raad over de begroting 1962 voort. De nevenstanade passage heeft betrekking op de begrotingsvoorstellen m.b.t. de dienst van Sociale Zaken en Justitie. Red.

GOVERNEMENTSHOTEL EN LOGEERGEBOUWEN

Naar aanleiding van hetgeen in de toelichting op de ontwerpbegroting wordt opgemerkt t.a.v. de bouw van openbare gebouwen:

BIJSLAG

We zijn nu dan echt helemaal terug. We hebben ons redelijk netjes gedragen toen we op Schiphol uit de pleen stapten. We schreven vorige week dat we allerlei gekke dingen zouden doen, maar daar is niets van gekomen. . . . Doe maar eens gek; 15 graden Hollandse kou deden een aanval op ons fijne bruine Nieuw Guinea lichaam. Vandaar ons nieuwe koppie . . . met allerlei pakeans en oeroesans, ijsmutsen, oorwarmers en handschoenen! We moeten ons koppie wel een beetje warm houden, willen we nog wat spitse dingen bedenken. Nee, echt negeri koud hiero. . . . We hebben ook geestelijk al weer eens goed in de kou gestaan, namelijk op ons Ministerie in 's-Gravenhage, waar we een onthoudingspapiertje moesten afgeven. We werden eerst ontzettend aardig ontvangen. Ze zeiden almaar "meneer" en "gus, is dat al weer vier jaar geleden". Ze rekenden ook heel koelant ons verloissalaris rap uit en zeiden dat we voor hun part het hele verlof wel in het ziekenhuis konden liggen, want alles zou vergoed worden. . . . We konden ook plentje kiespijn krijgen, want ook tandartsrekeningen zouden worden betaald. . . . Zelfs zouden ze alle haast betrachten en de uitrustingskosten snel naar Amsterdam sturen. Nee, een en al aardigheid waren ze. Alleen toen ze vroegen hoe de stemming in Hollandia was en wij daar waarheidsgetrouw op antwoordden, viel er even een klamme stilte in het vertrek, maar dan hadden ze zulke delicate dingen maar niet moeten vragen. Ze kunnen toch ook het Algemeen Handelsblad lezen. . . . Hoe dan ook, het ging eigenlijk allemaal even goed. Maar zo tegen het einde van het onderhoud gaven ze ons een psychologische bijslag; ze kraakten ons geestelijk totaal. . . . Want ze zeiden met een ondoordringelijke lach je om de mond: „Nou meneer Vrijbuiters, hier bent U klaar, een prettig verlof toegewenst en dan moet U wel nog even naar kamer vier om Uw terugreis te laten boeken.“

vroegen enige leden zich af of de bouw van 'n nieuw hotel in Hollandia naast 't bestaande gouvernementshotel „Noordwijk”, hetgeen reeds werd uitgebreid met 't voormalig Bestuursinstituut, wel dusdanig urgent is, dat die bouw voorrang dient te hebben boven de besteding dezer fondsen aan de economische ontwikkeling van 't land. Bedoelde leden waren geneigd te menen, dat deze gelden beter besteed zouden zijn, indien ze gebruikt worden ter stimulering van de aanplant van exportgewassen. Andere leden konden zich daarentegen wel verenigen met de bouw van een nieuw hotel te Hollandia. Zij waren echter van oordeel, dat een dergelijk hotel bepaaldelijk een plaats moet vinden in het centrum van de stad en niet, zoals naar het schijnt in het voornemen van de Regering ligt, in een nieuw te bouwen stadswijk op het zgn. "Varenplateau", aangezien toch overwegend ambtenaren en zakenlieden in het hotel zullen logeren, voor wie de grote afstand van het "Varenplateau" tot het stadscentrum een ongerief zal betekenen. Voornoemde leden stipuleerden, dat gelet op de vele noden en behoeften van Nieuw Guinea het niet tot de taak van de Regering behoort, te streven naar de bouw van een touristenoord van grootse allure, noch in de Baliemvallei, noch te Hollandia.

Vele andere leden brachten nog als hun oordeel naar voren, dat in de stedelijke centra naast de bestaande of nog te bouwen hotels ook de inrichting van eenvoudige logeergebouwen met kookgelegenheid ter hand genomen dient te worden. Zodoende wordt dan ook voor lager gesalarieerde ambtenaren en „kleine” particulieren met hun gezinnen een mogelijkheid geschapen tot logies, waarvan zij de kosten door het voeren van een eigen huishouding grotendeels zelf zullen kunnen bepalen en aanpassen aan hun financiële draagkracht.

Terugreis laten boeken, **TERUGREIS LATEN BOEKEN, TERUGREIS LATEN BOEKEN** Ons hele universum stortte meteen in.

Immers vier jaar lang hebben we fijne geraffineerde plannetjes bedacht om het verlof zo prettig mogelijk door te brengen; we hebben ons er dag aan dag te sabbel over gemaakt; we hebben er dagen (op kantoor) niet van kunnen slapen en nu — nu die fijne tijd maagdelijk voor ons ligt — gaan ze praten over de terugreis.

We deinzen er niet voor terug om zo iets misdadig te noemen. Want zelfs wij stonden te trillen op onze benen. . . . En als wij staatssecretaris waren, dan verboden we op slag al onze Haagse ambtenaren om dergelijke dingen tegen zojuist uit Nieuw Guinea gearriveerde collega's te zeggen. Immers, wij kunnen onze zenuwen nog wel de baas, maar niet een ieder is zo sterk. . . . Dat loopt een keer stuk, let maar op onze woorden. We zien al die heerlijke koppen in De Telegraaf: "Nieuw Guinea ambtenaar slaat boel kort en klein op ministerie; Terugreis kwam ter sprake". Enfin, ze zijn gewaarschuwd. . . . en nog wel door

VRIJBUITER

Vele leden deelden deze mening en wezen daarbij tevens op de grote urgentie om aldus voor bovenbedoelde ambtenaren en particulieren ook een reële mogelijkheid te creëren tot vakantieverloven buiten hun woonplaatsen.

OPZENDING NAAR NEDERLAND VAN SOCIALE NOODGEVALLEN

Enige leden zouden gaarne vernemen of de opzending van sociale noodgevallen altijd en uitsluitend geschiedt op eigen verzoek of ook wel op aandrang van de zijde van de Dienst van Sociale Zaken en Justitie. Voorts zouden deze leden gaarne vernemen wat de Overheid verstaat onder sociale noodgevallen en welke maatregelen ter beoordeling daarvan worden aangelegd, alsmede hoeveel personen in 1960, resp. 1961 tot heden als sociale noodgevallen naar Nederland werden opgezonden.

ARBEID

Verscheidene leden wezen op de sociale misstanden, in de transport-, bouw- en andere bedrijven der kleine aannemers van alle landaarden te Sorong, in de Radja Ampat en op enkele andere plaatsen. Zij zouden zich onttrekken aan de bepalingen van de wervingsordonnantie, geen of te lage lonen betalen, soms alleen voor kost en inwoning laten werken en op alle mogelijke manier hun werknemers uitsluiten.

Hoewel waardering bestaat voor de in verschillende gevallen getroffen maatregelen, leeft toch de mening, dat nog veel te doen overblijft en niet alle (bestuurs)ambtenaren van hun plicht doordrongen zijn om de wervingsordonnantie behoorlijk te doen naleven. Verscheidene leden vestigden er de aandacht op, dat met name in het Sorongse en in de Radja Ampat, doch ook wel elders van bestuurszijde op kampongbewoners met grote belastingachterstand hevige dwang wordt uitgeoefend om zich in loondienst te begeven bij bepaalde ondernemers in de houtaankap. Deze lieden trekken daarvoor voor langere tijd weg uit hun kampongs, hetgeen leidt tot verwaar-

Geen gevaar voor scrub-typhus

De laatste dagen doen de geruchten de ronde als zou men in Hollandia het risico lopen scrub-typhus te krijgen. Wij vonden hierin aanleiding ons licht op te steken bij de Dienst van Gezondheidszorg.

Van deze zijde deelde men ons het volgende mede.

RATTEN EN MIJTEN ZIJN DE BOOSDOENERS

Scrubtyphus is een tropische ziekte die men op kan doen door het lopen door struikgewas, waaraan de ziekte zijn naam „scrub” ontleent. De overbrengers van de ziekte zijn mijten, kleine spinachtige diertjes, die door hun beet de mens infecteren met de bacteriën die de scrubtyphus veroorzaken.

De mijten krijgen de bacteriën op hun beurt weer van ratten, die bij voorkeur in laag struikgewas leven.

ZIEKTEBEELD

Het ziektebeeld dat patiënten die aan deze ziekte lijden, vertonen, is specifiek voor typhus: hoge koorts en omneveld bewustzijn. Tijdens de laatste wereldoorlog kwam scrubtyphus in ernstige ma-

Flesje: Waar dient die 60-km lange buisleiding naar Merauke eigenlijk voor?

Glaasje: Er wordt beweerd dat die bestemd is om op ieder moment te voldoen aan de steeds toenemende vraag naar Amstelbier.

lozing der gezinnen, omdat deze afwezigheid soms jaren voortduurt. Bedoelde leden hebben geen bezwaar tegen redelijke overreding, maar verzetten zich tegen de bedoelde uitoefening van dwang.

Door een der leden werd er op gewezen, dat door kleine aannemers, die op treden voor rekening van houders van houtaankapvergunningen in de Radja Ampat bovendien bij de uitbetaling van lonen op de kapplaatsen misbruik wordt gemaakt van de gebrekkige ontwikkeling der werknemers. Reeds herhaaldelijk zijn daardoor wrijvingen met het werkvolk ontstaan. Gevraagd wordt het toezicht te willen verscherpen, daar het voortbrengen van klachten bij het onderafdelingshoofd tot dusverre geen resultaat heeft gehad.

ARBEIDSWETGEVING

Enige leden spraken als hun oordeel uit, dat zo spoedig mogelijk één voor alle bevolkingsgroepen geldende arbeidswetgeving tot stand moet komen. Zij vestigden er de aandacht op, dat onder de huidige wetsbepalingen aanmerkelijke verschillen bestaan b.v. in de redenen tot ontslag van werknemers. Tevens zou men gaarne zien, dat onmiddellijke voortgang wordt gemaakt met hervorming van de Commissie voor Arbeidsaangelegenheden. Over de vorderingen, die hiermede worden gemaakt, zagen deze leden de Raad gaarne regelmatig ingelicht.

te voor onder de Amerikaanse troepen in Nieuw Guinea, waar het een hoog sterftecijfer veroorzaakte. Na de malaria, was scrubtyphus de belangrijkste doodsoorzaak in dit gebied.

NIEUW GENEESMIDDEL: GLOBENICOL

In het laatste oorlogsjaar werd een afdoend geneesmiddel tegen deze soort typhus gevonden: de globenicol, die de ziekte in enkele dagen doet genezen.

Als gevolg hiervan vormt de eens zo gevreesde kwaal geen probleem meer.

Bovendien komt scrubtyphus in Nieuw Guinea thans nog maar sporadisch voor. In Hollandia werd de ziekte niet meer geconstateerd sinds 1954.

Wil men er zeker van zijn in het bos niet door mijten gestoken te worden, dan verdient het aanbeveling repellent te gebruiken. Men dient deze eenvoudige voorzorgsmaatregel te zien als behorend tot dezelfde categorie als bv. het gebruik van een klamboe tegen de muskieten. Bij tochtjes naar het strand bestaat voor infectie geen enkel gevaar.

Hollandia heeft alle kenmerken van een kleine gemeenschap

Enige tijd geleden besteedden we uitvoerig aandacht aan een artikel over Nieuw Guinea in het Algemeen Handelsblad. Om aan te tonen dat niet alle Nederlandse journalisten die Nieuw Guinea bezoeken met dezelfde denkbeelden terugkeren, plaatsen we hierbij een artikel van de hand van Dr. E. Diemer (Rotterdammer kwartet, een protestants Christelijke dagblad-combinatie) die Nieuw Guinea bezocht ter gelegenheid van de opening van de Nieuw Guinea Raad. Ook afgezien van de conclusies van Dr. Diemer kan het voor de inwoners van Hollandia interessant zijn om te weten hoe een buitenstaander hun samenleving ziet.

gulden. In plaats daarvan vergenoegt men zich met het plaatselijk blad, dat reeds naar zijn omvang uiterst beperkt is. De radio vergoedt veel, doch niet alles, bevordert soms, als bij alle mondelinge overbrenging, de geruchtvorming.

Geruchten zijn er wel in Hollandia. Men leest er intens, daar aan de Humboldtbaai, vermoedelijk deed men het voornemen reeds, maar het jonge politieke leven heeft uit alles nog buitengewoon vernevigd. De Nederlanders laten er zich niet ontbetuigd — is dit trouwens niet hun goede recht?

De gemeenschap is klein, te klein. Het is er ongemeen hard werken, aan de andere kant ziet men zich getuigd bij combinaties van werkzaamheden als buiten een kleine gemeenschap als deze stellig ongebruikelijk. De kappersbediende weet mij te vertellen, dat hij in de ochtenduren arbeidt op een departement. Het hoofd van de afdeling voorlichting is tegelijk correspondent voor het ANP. Omgekeerd zijn er ambtenaren onder de correspondenten voor Nederlandse dagbladen. Voor Nederlandse begrippen alles wat vreemd, maar wat wil men?

Het is tegelijk een wereldje, waarin onderlinge argwaan niet ontbreekt. Men herinnert zich de postcensuur. Toen ik een kennis opbelde, bleek zich plotseling een derde in het gesprek te mengen — op zichzelf een klein manco in de verbinding, als ons ook in Nederland wel overkomt. In Nederland brengt men het terstond in het vlak van de humor, maar in Hollandia blijkt men geneigd om zich af te vragen, of de gesprekken ook worden afgeluisterd.

Het is een kleine wereld daar in Hollandia, en tegelijk een open wereld. De deuren van de departementen staan open, men loopt er gemakkelijk in en uit, men kent elkaar, is vertrouwd met elkaar en is mededeelzaam. We hebben er als journalist ons profijt van gehad. En thans, nu voor wat betreft het beleid over Nieuw Guinea het accent zwaar op Den Haag is komen te liggen, nu men zich in Hollandia nog voornamelijk het uitvoerend orgaan ziet van de aanwijzingen zoals die komen uit het verre Nederland, nu komt dit stellig niet overal aan de arbeidsvreugde ten goede.

Het moge na het bovenstaande niet vreemd kunnen, maar wij hebben van Hollandia toch een goede dunk gekregen. De omstandigheden, waaronder men te leven en te werken heeft, zijn moeilijk. Men weet zich in een pijnlijke overgangsfase te bevinden. Het is de fase van de overgang naar de „Papeaansering“ van het ambtenaren-corps. Dat corps bestond in 1959 nog voor ruim veertig procent uit inheemsen, maar voor 1960 is dit cijfer „gepland“ op negentig procent en meer. De Nederlander moet minder worden, de autochtoon daarentegen meer. Dit vereist inschikkelijkheid, vereist zelfverloochening.

Onze indruk is, dat zij worden opgebracht. Waarover men in Hollandia klaagt, hierover niet. Men is bereid om zich in te stellen op de nieuwe situatie. Trouwens, zal in dit nog zo onontgonnen land niet nog voor generaties van Nederlanders werk te over zijn, mits in een andere „status“ dan de huidige?

Men voegt zich zonder wrok, of is het niet belangrijk, dat in Hollandia — zoals ook overal in Nieuw Guinea — van enige discriminatie tussen blank en gekleurd geen zweem te bespeuren valt? Zo er gewrokt wordt, dan omdat men zich in deze moeilijke fase van overgang door het moederland te weinig geruggesteund acht.

(Vervolg op pag. 4)

Politieberichten Hollandia

— J.P.P. v. L. te Hollandia. Binnen deed aangifte van huisvredebreuk gepleegd door een zekere B.

— F.H.G. eveneens te Hollandia. Binnen, eigenaar van een bij kampong Wandorunggo in het Sentanimeer gemeerde motorboot, deed aangifte dat een groep personen (Europeanen) op 20 mei j.l. zonder zijn toestemming of medeweten zijn boot gebruikt had.

— In de nacht van 26 op 27 mei j.l. kwam J.D. aan de wacht melden, dat hij in het struikgewas langs de Strandweg, bij het zeevisserijcomplex te Dok 7, een auto had zien staan, terwijl zich in de zelfde omgeving twee dronken matrozen ophielden. Tien minuten later deed J.O. de R. aangifte dat zijn personenauto, die hij bij het HBS-clubgebouw had geparkeerd, verdwenen was. Politie en aangever begaven zich daarop naar Dok 7 en constateerden dat de auto van De R. daar langs de weg stond. De wagen was aan de linkerzijde vrij ernstig beschadigd, maar kon op eigen kracht weer op de weg komen.

Een onderzoek door de Militaire Politie aan boord van Hr. Ms. Utrecht (die op dat moment in de haven van Hollandia lag) bracht aan het licht, dat zes leden van de bemanning dronken waren, van wie er drie door de M.P. werden meegenomen en opgesloten, wegens waarschijnlijke medeplichtigheid aan joyriding met de genoemde personenauto. In de loop van de dag deed J.O. de R. aangifte, dat hij diverse voor hem waardevolle bescheiden uit zijn auto miste. Later werd tegen vijf opvarenden van Hr. Ms. Utrecht proces verbaal opgemaakt.

— J.E. deed aangifte dat een hardboard plaat van de achterwand van een loods van de Landsdrukkerij te Hollandia was ingedrukt. Er bleek niets vermist te zijn.

— R.M.C., exploitant van een restaurant te Hollandia, deed aangifte dat enkele mappen met voor hem waardevolle stukken uit zijn op het Imbyterrein geparkeerde auto waren ontvreemd. Hij koesterde verdenking tegen enkele militairen die gedurende de afgelopen nacht zijn restaurant hadden bezocht.

— J.P.P. werd op 30 mei licht mishandeld door M.W. Hetzelfde overkwam M.J.M. die door S.M. werd geslagen.

Zaterdag 3 juni 1961 (30,8 m.)

12.30 uur: Programmaoverzicht; 12.35 uur: Cocktail a la RONG; 13.00 uur: Nieuws; 13.10 uur: Billy Holliday, zang; 13.25 uur: Franco d/z G 5; 13.35 uur: „Sportvizier“ door Ben Smit; 13.45 uur: Michel Legrand e/z orkest; 14.00 uur: Bill Mc Guffie, piano, met ritmische begeleiding; 14.30 uur: Sluiting.

(49,42 m.)

20.00 uur: Klok, programmaoverzicht, nieuws, weersverwachting; 20.20 uur: Paulus en Kwek de eend (deel VIII); 20.30 uur: „505 RONG Box“; 22.00 uur: The Ernie Warren Trio; 22.15 uur: „The Island International Club.“; 22.45 uur: Billy Thorburn e/z orkest; 22.50 uur: Nieuws in het kort; 23.00 uur: Sluiting.

Zondag 4 juni 1961 (30,8 m.)

09.00 uur: Programmaoverzicht, 09.03 uur: Katholieke kerkdienst; 09.55 uur: Le sacre du Printemps (Igor Strawinsky), uitgevoerd door het RIAS Symfonie Orkest van Berlijn olv. Ferenc Friscay; 10.30 uur: Nieuw op 45-toeren; 11.15 uur: Willem Andriessen, piano, speelt werken van Bach, Mozart, Van Beethoven en Chopin; 11.35 uur: De Indiase dichter Rabindranath Tagore 100 jaar geleden geboren. Samenstelling Peter van Hoboken, Spreker Jaques Idserda; 11.49 uur: Xavier Cugat en zijn orkest; 12.00 uur: Klok, Metropole orkest olv. Dolf v.d. Linden; 12.35 uur: Voor de jeugd, een programma van tante Ditty Zwollo; 12.45 uur: The Three Jacksons, accordeon; 13.00 uur: Nieuws; 13.12 uur: Vakantie in de Alpen, (div. orkesten); 13.30 uur: Pat Boone, zang; 13.40 uur: Operette melodien door het Weens Radio Orkest olv. Benedict Silbermann; 14.00 uur: Sluiting.

(49,42 m.)

20.00 uur: Klok, programmaoverzicht, nieuws, weersverwachting; 20.20 uur: Romantisch allerlei door de orkesten van Noucha Doina, Bela Sanders en Richard Müller-Lampertz; 20.40 uur: „Suriname in beeld“, klankbeeld door M.O.Thijs; 20.50 uur: Frank Sinatra, zang; 21.00 uur: Fed Easton Combo; 21.15 uur: Muziek en zang uit de film „Some like it hot“; 21.45 uur: Protestantse Avondoverdenking; 22.00 uur: Muziek van Gershwin door koor en orkest olv. Raoul Poliakin; 22.20 uur: Liedjes uit de „One Man Show“ van Toon Hermans; 22.30 uur: Populaire plaatjes; 23.00 uur Sluiting.

— Op de ochtend van 27 mei rapporteerde een politieagent, dat een personenauto op de Hairpin met de linkerwielen in de goot was gereden. De chauffeur J.D. verklaarde, dat hij omstreeks 4 uur in de ochtend, komend uit de richting van Berg en Dal door de slaap was overmand. Er werd proces verbaal tegen hem opgemaakt.

— J.J. v. B., lid van de Koninklijke Marine deed aangifte dat zijn portemonnaie met f 25,— was gestolen uit zijn pantalon, die hij tijdens het zwemmen op het strand te Base G had gedeponeerd.

— Mevrouw L.M. v.d. W. deed aangifte van dierenmishandeling jegens haar kat gepleegd door haar buurvrouw, tegen wie procesverbaal werd opgemaakt. De kat is dood.

— M.W.J. v. R. deed aangifte van diefstal van een bedrag van f 275,— gepleegd uit een afgesloten kamer van zijn woning te Hamadi. De dader moest kennelijk over een valse sleutel beschikt hebben. Een onderzoek wees in de richting van O.P.S., die inderdaad een bekentenis aflegde en bij wie het gestolen geld kon worden achterhaald. Ook de valse sleutel werd bij O.P.S. gevonden.

— De verkeerspolitie maakte proces verbaal op tegen J.K.E. wegens het feit dat hij op de openbare weg zonder rijbewijs een motorrijwiel bestuurde. Omdat hij bij die gelegenheid een valse naam opgaf, werd hij enkele dagen later nogmaals bekeurd.

— De scootrijder A.W. de J. reed op 1 juni in de Margrietstraat te Noordwijk tegen een over de rijbaan hangende telefoonkabel, als gevolg waarvan hij viel. Hij werd aan een hand gewond en zijn scooter werd licht beschadigd. Een arbeider had De J. dertig meter voor de kabel door middel van een teken gewaarschuwd, en hetzelfde had een opzichter bij het werk gedaan, maar De J. lette kennelijk niet op de waarschuwingen met het genoemde resultaat.

De Nieuw-Guinea Import & Export Mij. (NIGIMIJ) N.V.

ASSURANTIE-AFDELING

verzorgt gaarne Uw

■ Brand-, Transport-en/of Varla- VERZEKERINGEN

als gevolmachtigde van de N.V. NEDERLANDSCHE LLOYD

■ Levens-Verzekeringen

als alleenvertegenwoordiger van de NATIONALE LEVENSVZERKERING-BANK N.V.

■ Spaarkassen

als hoofdagent van de N.V. NEDERLANDSCHE SPAARKAS

Vraagt vrijblijvend inlichtingen bij onze kantoren te: HOLLANDIA SORONG, MERAUKE, BIAK, MANOKWARI, SEROEI of FAK FAK

Alle vrienden en kennissen een goed verolijf toegewenst

Fam. Thomson
Opa de Groot
nr. 4809

Met vreugde geven wij hierbij kennis van de geboorte van onze dochter

MARJOLEIN

J. Valette

A. Valette-Ramakers van Praag
Hollandia, 31 mei 1961

nr. 4800

Directie K.P.M., Chef buitendienst en personeel, vrienden en kennissen, tot ziens!

F.R. v. Haasen von Mansfeldt
a/b DC 7C, Biak, 3 juni 1961

(Vervolg van pag. 3)

Men wrokt om een enkele pers- stem uit Nederland, om een wat ongelukkig adres vanuit Nederland die niet weinigen het gevoel geven van in de steek te worden gelaten op een moment waarop men zulks het minst behoeft.

Nederlander en Papoea — zij beleven beiden even intens de politieke ontwikkeling binnen eigen land, niet echter tegenover, doch veelcr naast elkaar. Of is het niet typerend, dat in de felle verkiezingsstrijd te Hollandia de blanke kandidaat tal van Papoea- stemmen verwierf, zoals omgekeerd de Papoea-candidaat gelukkig tal van ke stemmen? Werkelijk, de politieke meningsvorm moge pril zijn en nog tal van kenmerken van onvolwassenheid vertonen — hoe kan het anders? — zij is reeds in belangrijke mate ge- integreerd. Zo er discriminatie is, dan alleen in de vorm van advies aan de blanke om zich minder te doen gelden dan waarop hij vanuit zijn gelijkheid van positie recht heeft.

Geen gemakkelijke situatie voorwaar, en een waarin op te weinige blanke schouders een te zware last drukt. Het is niet voldoende wanneer men vanuit Den Haag een hoog tempo aangeeft voor de ontwikkeling. Dit tempo is wellicht onvermijdelijk. Maar Nederland behoort meer te doen dan dat. Het behoort mensen ter beschikking te stellen, bekwame en goed geselecteerde mensen. Wil men de periode naar de zelfontplooiing der bevolking kort stellen — alles goed en wel, maar dan zal men juist voor die korte periode van zichzelf het beste moeten inbrengen wat men heeft. Het is hier als een verhouding van omgekeerde evenredigheid. Hoe korter tijd hoe meer en hoe betere mensen. En aan het tweede element in deze formule uit de wiskunde schort het, schort het van uit Nederland.

Het moge vreemd klinken, maar het Nieuw Guinea op weg naar zijn „Papoeanisering” heeft behoefte aan mensen uit Nederland, die zich echter — is het onbegrijpelijk? — zonder duidelijke garanties niet laten winnen. Want ook Nederland zelf heeft in deze dagen wel iets te bieden — en Nieuw Guinea is, behalve ver, ook onze-ker.

Wij hebben maar geprobeerd, door de emoties zoals ze in Hollandia gevonden worden heen te luisteren. We hebben de wat romantische geruchten vorming op de koop toe genomen. Want de kern en de pit zijn goed, al zijn de omstandigheden tegen. En gouverneur Platteel voert op een eenzame en hoge post een waardevolle en nuttige strijd om integriteit en om zuiverheid in de ambtelijke verhoudingen, hoe moeilijk dit laatste in een al te kleine en beperkte gemeenschap als Hollandia soms ook gaat.

Waar is, dat men in Hollandia vanuit het verre Den Haag niet minder steun nodig heeft dan men de stuwijng wedervaat die Den Haag nu achter de zaken stelt. Zeker verdient men een beter lot dan de ontmoediging, die de uitwerking is van bepaalde stemmen van wie zich in het verre moederland als intellectueel aankondigen, maar in feite heengaan langs de problematiek waarvoor Nieuw Guinea zich ziet geplaatst.

CENTRUM IFAR

Hedenavond dansen bij Paatje Heyden
m.m.v. „De Blue Rocks” Aanvang
21.00 uur, Entree niet-leden f 2.-

POSTSLUITINGEN IN DE KOMENDE WEEK

Maandag 5/6: Genjem - Biak - Amsterdam-Cs (66.30 uur) - Merauke - Tanahmerah.

Dinsdag 6/6: Biak - Manokwari - Sorong - Fakfak - Amsterdam-Cs

Woensdag 7/6: Biak - Manokwari

Donderdag 8/6: Wamena

Vrijdag 9/6: Biak - Manokwari - Sorong - Fakfak - Amsterdam-Cs

Zaterdag 10/6: Biak - Manokwari - Sorong - Amsterdam-Cs - Djakarta - Lae - Sydney.

Voor nadere inlichtingen Tel. Hla. 296

Groentjes

GEVRAAGD: scooter 150 cc, i.z.g.c. bouwj. 1958 Zondag na 09.00 uur
Dok 9 no, 4312 nr. 4807

Filmprogramma

ORIENT THEATER

heden en morgen

„RIO BRAVO”

met John Wayne, Ricky Nelson en Dean Martin, Angie Dickinson, Walter Brennan en Ward Bond. In Technicolor

14 jaar

Spanning en sensatie rondom John Wayne, de onverstoerbare, met zijn door kogels doorzoeffde hoed, Ricky Nelson met het onschuldige gezicht, die de snelste schutter in de stad was, Dean Martin, de aan drank verslaafde verschoppeling.

1e voorst. 18.45 uur 2e voorst. 21.30 uur
Verkoop van kaarten aanva. 17.00 uur
Entreprijzen: Balcon f 3,75, Stalles f 3.-; Parterre f 2.-

Een film ook voor de geen Westeren liefhebber!

Hollandia-Binnen heden: „Monolith Monsters” 14 jaar

Sentani morgen 4/6: „Crime in the street” met Sal Mineo 18 jaar

Sentani maandag 5/6: „The day of the Badman” met George Montgomery 14 jaar

Matinee Haven 4/6: Gemengd programma Tekenfilms etc. Alle leeftijden

REX THEATER

Vertoont heden voor het laatst de film „THE VIRGIN QUEEN”

met Bette Davis, Richard Todd en Joan Collins Cinemascope en Technicolor

14 jaar

Zondag 4/6 en maandag 5/6 de film: „MAN HUNT”

met Don Murray, Diana Varsi en Chill Wills en Dennis Hopper Cinemascope en Technicolor

14 jaar

Zondag 4/6 **Matinee** aanvang 10.30 uur de film „Paradis des Hommes”

Cinemascope en Technicolor Prijs f 1.- Alle leeftijden

Hollandia-Binnen zondag 4/6 de film: „Paradis des Hommes” Cinemascope en Technicolor

Alle leeftijden

Korte berichten

De Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal zal in Nederland een lening plaatsen van 40 miljoen gulden. De lening zal een rente dragen van 4½ procent. Het geld zal ter beschikking worden gesteld van ondernemingen in de Gemeenschap, voor investeringen in de Kolen- en Staalindustrie.

De aandeelhouders van de cultuurmaatschappij Pasir Malang hebben het bestuur gemachtigd deel te nemen in een landbouwproject in Z. Frankrijk. Pasir Malang heeft dan samen met nog enkele andere ondernemingen al een rijst-plantage, die redelijk floreert. Maar het nieuwe bedrijf mag ook tarwe, gerst of ander graan verbouwen.

Cafe-Restaurant Base „G”

„MOONLIGHT BAY”

(Vervolg van pag. 1)

mijden dat men Chinese invloeden op de houding van de partij zou kunnen bespeuren. Ook op andere wijze tracht hij een indruk van grote zelfstandigheid te wekken, en zo heeft hij bijvoorbeeld een groep waarnemers naar het congres van de Zuidstavisene communistische partij in Ljubljana gezonden.

Wat de buitenlandse politiek aangaat houdt Aidit zich echter aan de officiële communistische koers, en verzet hij zich vooral tegen het aanvaarden van westerse economische hulp door de Indonesische regering, terwijl hij eveneens tegen de aantrekking van Amerikaanse, Japanse en Duitse investeringen in plaats van de genationaliseerde Nederlandse gekant is.

VOORDELIGE TAKTIEK

De huidige taktiek van Aidit is voor zijn partij zeer voordelig geweest, maar zijn in 1958 uitgesproken voorstelling van zaken dat de partij in 1960 de grootste van geheel Indonesië zou zijn is oncontroleerbaar gebleven, omdat president Soekarno inmiddels tot een stelsel van „geleide democratie” is overgegaan, en eerst tegen het eind van 1962 verkiezingen in het vooruitzicht heeft gesteld. Overigens heeft Aidit deze nieuwe situatie weer op behendige wijze uitgebuit en zich achter de president gesteld. Zo is hij er in geslaagd tal van communisten in de sleutelposities van het Indonesische machtsapparaat te brengen. Tegelijkertijd wordt met man en macht gewerkt aan de uitbreiding en grondige opleiding van het communistische kader, een goed georganiseerde elite die weet wat zij wil, en die in de huidige situatie waarin Indonesië verkeert van onschatbare waarde is voor hen die de macht willen grijpen.

BEZORGDEHEID

Alle niet-communistische krachten in Indonesië, in het bijzonder het leger volgen de lichtzinnige koers van hun president met grote bezorgdheid. De vraag wie de president zal opvolgen, is uiteraard een zeer brandende kwestie geworden. Men krijgt de indruk dat het leger niet in verzet zal komen, zolang Soekarno nog in leven is, en een zelfde indruk krijgt men van de communisten. Aidit heeft eens gezegd dat Indonesië eerst over vijftig jaar rijp voor het communisme zal zijn. Maar als de man aan de top verdwijnt, kan de situatie zich snel wijzigen, en het is allerminst ondenkbaar dat de communisten dan zullen vinden dat hun tijd gekomen is.

(Frankfurter Allgemeine Zeitung.)

Dokter Smit met verlof naar Nederland

Volgende week vertrekt de zendingsarts S. Smit na een vier-jarige arbeidsperiode in de Baliem voor een verlof van een jaar naar Nederland. In februari 1957 kwam dokter Smit te Hollandia aan. Spoedig daarna maak te hij kennis met de zendingsposten van de Christian and Missionary Alliance (CAMA) in de Baliem. Het was deze organisatie die hem naar Nieuw Guinea had laten uitkomen.

Na enkele oriëntatierizen besloot hij om zijn medisch werk in Hetigima te beginnen. Later bleek dat deze plaats niet geschikt was om als medisch centrum te dienen en in 1959 verhuisde dokter Smit dan ook naar de zendingspost „Pyramide-Berg” of wel „Pyramid”, gelegen aan het hoge begin van de grote vallei. Daar is inmiddels een gebouwen-complex voor het medisch werk verzezen van in totaal 270 m². met opname-gelegenheid voor vrouwen en kinderen en voor mannen.

Volgend jaar hoopt dokter Smit naar Nieuw Guinea en de Baliem terug te keren. Op zijn ervaringen en plannen hopen wij de volgende week uitvoerig terug te komen.

(Vervolg van pag. 2)

ACHTERSTAND

Terugkomend op de algemene beschouwingen betreffende de begrotingsvoorstellen van de Dienst van Financien, kunnen we melden, dat enkele leden informeerden of het juist was, dat er aanzienlijke achterstand bestaat bij de aanslagen van particuliere ondernemers. Mocht dit zo zijn, dan achtten deze leden dit een ongewenste toestand, omdat een belastingplichtige er aanspraak op mag maken om zo spoedig mogelijk te weten waar hij aan toe is.

PERSONELE ZAKEN

Gaarne zou men de vraag beantwoord willen zien, waarom het vroeger zelfstandige kantoor voor Algemene Personele Zaken werd ondergebracht bij de Dienst van Financien en niet bij de Dienst van Sociale Zaken en Justitie. Men vroeg zich af of het laatste niet méér in de rede zou hebben gelegen aangezien het personeelsbeleid naar de mening van de vraagstellers toch niet in de eerste plaats gebaseerd dient te zijn op budgetaire belangen.

Enige leden, wijzende op de ontevredenheid in brede kringen van het overheidspersoneel over de praktische rechte- toelooheid van zijn positie, zouden gaarne vernemen of de instelling van een ambtenarengerechtigd binnen korte tijd kan worden verwacht.

Gevraagd werd voorts of nog dit jaar de toegezegde regeling inzake het bijstandskorps zijn beslag zal krijgen.

SALARISSEN

Vele leden waren van oordeel, dat het algemeen salarisniveau van de ambtenaren niet alleen in vergelijking met de salarissen in Nederland, doch ook met het oog op de omstandigheden hier te lande veel te laag ligt. Niet alleen belet zulks de Regering het zo noodzakelijke personeel in Nederland aan te trekken, doch het leidt tevens tot een vlucht uit het ambtelijk apparaat, welke in het belang van het land zo snel mogelijk tot staan gebracht dient te worden.

In verband met het toenemende personeelsgebrek stelde men de vraag of de Regering er niet goed aan zou doen de bestaande regeling van de zgn. toelage boven het pensioen grondig te herzien, opdat het voor gepensioneerden aantrekkelijker wordt nog enige tijd hun ervaring ter beschikking van het Land te stellen.

Meerdere leden achtten ook een spoedige herziening van het sterk verouderde Maand- en Daglonersreglement dringend gewenst en zouden gaarne van de Regering de toezegging ontvangen, dat ook aan de verbetering van deze regeling met voortvarendheid zal worden gewerkt.

Verscheidene leden constateerden, dat een groot aantal autochtone ambtenaren slechts uit enkele streken van Nieuw Guinea afkomstig is. Hoewel zulks wel te verklaren is uit de hogere graad van volksontwikkeling, welke in die gebieden is bereikt, zouden voornoemde leden toch gaarne zien, dat de Regering zijn personeelswerwing niet te zeer tot bepaalde gebieden beperkt, doch ook op de mogelijkheid tot werving in andere gebieden attent blijft.

BUREAU INKOOP

Enkele leden meenden ook hun waardering te moeten uitspreken voor het Bureau Inkoop, dat zijn bestaansrecht alleszins heeft bewezen. Dit blijkt wel daaruit, dat in 1960 voor 12 miljoen gulden aan orders werd verwerkt, waarvan voor 6 miljoen gulden bij de plaatselijke handel kon worden ondergebracht. Een der leden wilde in dit verband niet nalaten te wijzen op de kennelijke efficiëntie van dit bureau, dat met een staf, waarvoor op de begroting slechts 43.600 gulden werd uitgetrokken, kans heeft gezien orders tot een dergelijk volume te verwerken.